

संधिविषहकारितं संधिविषहदिनीतिज्ञत्वकृतं भविष्यतिआगामिनिकाले ॥ २ ॥ विदुरस्मारमोहितः स्मरः कामः तस्मात्केनचित्पतिबद्धादुत्पन्नोद्वेष्टः स्मारइत्युच्यते विदुरद्वेषेणममनाशोभविष्यतीतिचित
यामोहंप्राप्तइत्यर्थः स्नेहेत्यपपाठः ॥ ३ ॥ ४ ॥ द्वेषमेवस्नेहेरूपेणनाटयितुंसभाद्वारेराज्ञांसमक्षंपतित्वोत्थायआह भ्रातेत्यादि ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ निर्धुतः निःसारितः ॥ ८ ॥ व्यलीकंअप्रियं ॥ ९ ॥ १० ॥ मा

विदुरस्यप्रभावंचसंधिविग्रहकारितं ॥ विदुर्द्विचपरांमत्वापांडवानांभविष्यति ॥ २ ॥ ससभाद्वारमागम्यविदुरस्मारमोहितः ॥ समक्षंपार्थिवेद्राणांपपाताविष्टचे
तनः ॥ ३ ॥ सतुलब्ध्वापुनः संज्ञांसमुत्थायमहीतलात् ॥ समीपोपस्थितंराजासंजयंवाक्यमब्रवीत् ॥ ४ ॥ भ्रातामममुहचैवसाक्षाद्दर्मइवापरः ॥ तस्यस्मृत्याद्यसु
भृशंहृदयंदीर्यतीवमे ॥ ५ ॥ तमानयस्वधर्मज्ञंममभ्रातरमाशुवै ॥ इतिब्रुवन्सत्पतिः कृपणंपर्यदेवयत् ॥ ६ ॥ पश्चात्तापाभिसंतप्तोविदुरस्मारमोहितः ॥ भ्रातृ
स्नेहादिदंराजासंजयंवाक्यमब्रवीत् ॥ ७ ॥ गच्छसंजयजानीहिभ्रातरंविदुरंमम ॥ यदिजीवतिरोषेणमयापापेननिर्धुतः ॥ ८ ॥ नहितेनममभ्रात्रासुसूक्ष्ममपि
किंचन ॥ व्यलीकंकृतपूर्ववैप्राज्ञेनामितबुद्धिना ॥ ९ ॥ सव्यलीकंपरंप्राप्तोमत्तः परमबुद्धिमान् ॥ त्यक्ष्यामिजीवितंप्राज्ञतंगच्छानयसंजय ॥ १० ॥ तस्यतद्वचनं
श्रुत्वारज्ञस्तमनुमान्यच ॥ संजयोवाढमित्युक्त्वाप्राद्रवत्काम्यकंप्रति ॥ ११ ॥ सोचिरेणसमासाद्यतद्वचनंयत्त्रपांडवाः ॥ रौरवाजिनसंवीतंददर्शयुधिष्ठिरं ॥
॥ १२ ॥ विदुरेणसहासीनंब्राह्मणैश्चसहस्रशः ॥ भ्रातृभिश्चाभिसंगुप्तंदैरिवपुरंदरं ॥ १३ ॥ युधिष्ठिरमुप्रागम्यपूजयामाससंजयः ॥ भीमार्जुनयमाश्रापितद्यु
क्तंप्रतिपेदिरे ॥ १४ ॥ राजापृष्टः सकुशलंसुखासीनश्चसंजयः ॥ शशंसागमनेहेतुमिदंचैवाब्रवीद्वचः ॥ १५ ॥ संजयउवाच राजास्मरतितेक्षत्तर्धृतराष्ट्रा
विकासुतः ॥ तंपश्यगत्वात्वंक्षिप्रंसंजीवयचपार्थिवं ॥ १६ ॥ सोनुमान्यनरश्रेष्ठानपांडवान्कुरुनंदनान् ॥ नयोगाद्राजसिंहस्यगंतुमर्हसिसत्तम ॥ १७ ॥
वैशंपायनउवाच एवमुक्तस्तुविदुरोधीमान्स्वजनवल्लभः ॥ युधिष्ठिरस्यानुमतेपुनरायाद्रजाद्वयं ॥ १८ ॥ तमब्रवीन्महातेजाधृतराष्ट्राविकासुतः ॥ दिष्ट्याप्राप्तो
सिधर्मज्ञदिष्ट्यास्मरसिमेनघ ॥ १९ ॥ अद्यचाहंदिवारान्नौत्वक्तुंभरतर्षभ ॥ प्रजागरेप्रपश्यामिविचित्रंदेहमात्मनः ॥ २० ॥ सौकमानीयविदुरंमूर्धन्याघ्रा
यचैवह ॥ क्षम्यतामितिचोवाचयदुक्तोसिमयानघ ॥ २१ ॥

नितःसन्नितराभ्यानयित्वेत्यनुमान्येत्यस्यार्थः ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥
॥ १७ ॥ १८ ॥ धृतराष्ट्रःप्रतापवानितिपाठोमोहेनप्रकृष्टतांप्राप्तइत्यर्थः ॥ १९ ॥ प्रजागरेआधिभवायामुन्निद्रतायां विचित्रंविगतदिव्यवस्तुकं अपेतलक्ष्मीकमित्यर्थः ॥ २० ॥ २१ ॥